

Sociale en fiscale hulplijnen voor zelfstandige journalisten in tijden van corona

Welk vangnet is er voor freelancejournalisten in tijden van corona? Welke mogelijkheden waren er al, en wat is er nieuw bijgekomen? Hieronder wordt een onderscheid gemaakt tussen mensen die ziek vallen en journalisten die alive & kicking zijn maar minder tot geen inkomsten binnen krijgen door de coronacrisis. – Update 18 juni '20

Charlotte Michils, juridisch adviseur VVJ/AVBB

Geveld door het coronavirus of een andere kwaal

1. Arbeidsongeschiktheidsuitkering

Geveld door het coronavirus of een ander euvel waardoor je niet langer kunt werken? Goed nieuws want sedert 1 juli 2019 hebben arbeidsongeschikte zelfstandigen al vanaf de eerste ziektedag recht op een uitkering, wanneer ze langer dan een week arbeidsongeschikt zijn. Ook de bedragen zijn hoger geworden. Ze worden toegekend voor elke dag van het jaar, behalve de zondagen en variëren naargelang de gezinssamenstelling en de duur van de arbeidsongeschiktheid (korter of langer dan één jaar). Omdat het door de coronacrisis dikwijls moeilijker is geworden om snel een arts te zien, krijgen zelfstandigen nu een ziekte-uitkering vanaf de dag dat ze ziek werden en niet langer vanaf de datum die vermeld wordt op het ziekteattest.

Dagvergoedingen voor arbeidsongeschiktheid (sinds 2020)

(uitgaande van 26 werkdagen per maand)

	Primaire ongeschiktheid	Invaliditeit (na 12 maanden)
Met gezinslast	€ 60,86	Met stopzetting bedrijf: € 62,08 Zonder stopzetting bedrijf: idem
Alleenstaand	€ 48,71	Met stopzetting bedrijf: € 49,68 Zonder stopzetting bedrijf: idem
Samenwonend	€ 37,35	Met stopzetting bedrijf: € 42,60 Zonder stopzetting bedrijf: € 38,10

2. Verzekering gewaarborgd inkomen

Als je voor langere tijd buiten strijd bent, kun je de vergoeding van het ziekenfonds aanvullen via de verzekering 'gewaarborgd inkomen' als je die hebt. Een dergelijke verzekering geeft je recht op een rente: om je inkomensverlies te compenseren stort de verzekeraar op geregelde tijdstippen (bijv. maandelijks) een bedrag, en dat gedurende een contractueel bepaalde periode.

Minder of geen inkomsten

Heb je geen inkomsten meer of beduidend minder, dan kun je terugvallen op bestaande of nieuwe steunmaatregelen. Zo signaleert een freelance journalist dat zijn hele inkomen afhangt van voetbalverslaggeving. Aangezien er de komende maanden nauwelijks nog gevoetbald wordt, ziet hij zijn inkomen tot quasi nul herleid. Een gelijkaardige situatie maken ook de cultuurjournalisten mee nu de hele cultuurprogrammatie *on hold* staat. Gerechtsjournalisten hebben intussen wel weer toegang tot informatie na aandringen door de VVJ bij de verantwoordelijken.

Overheid

1. Sociale bijdragen: uitstel van betaling, vrijstelling van betaling of verminderde sociale bijdragen

Zelfstandigen kunnen rekenen op een mogelijke vrijstelling of uitstel van betaling met een jaar van de sociale bijdragen voor de twee eerste kwartalen van 2020. Beginnende zelfstandigen kunnen automatisch toestemming krijgen voor een vermindering van hun voorlopige sociale bijdragen voor het jaar 2020. Klop aan bij je sociaal verzekeringsfonds voor meer info. Opgelet, journalisten in bijberoep betalen zijn sowieso niet bijdrageplichtig.

2. Federale overbruggingsrecht

Journalisten behoren niet tot de categorie van zelfstandigen in hoofdberoep die hun activiteit verplicht moeten onderbreken. Dat houdt in dat ze pas in aanmerking komen voor dit recht, voor zover ze hun activiteit wegens de coronacrisis gedurende minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen volledig hebben stopgezet. Het vervangingsinkomen bedraagt maandelijks € 1.291,69 (netto); dat wordt € 1.614,10 (netto) als je een gezin ten laste hebt. Klop aan bij je sociaalverzekeringsfonds voor meer info. In de praktijk kun je dus perfect de (weinige) opdrachten die je nog hebt combineren met het coronaoverbruggingsrecht (als je voldoet aan de voorwaarde natuurlijk). De aanvraag van het coronaoverbruggingsrecht gebeurt op basis van een verklaring op eer. Oorspronkelijk gold het coronaoverbruggingsrecht voor de maanden maart, april en later mei, en werd nu ook verlengd tot juni. Let wel, de verlenging gebeurt niet automatisch: je moet een nieuwe aanvraag indienen.

Opgelet, journalisten in bijberoep kunnen niet terugvallen op het coronaoverbruggingsrecht, daar ze in de regel geen sociale bijdragen betalen.

3. Vlaamse compensatiepremie

Op vraag van onder meer de VVJ worden nu ook ondernemers geholpen die ondanks alles blijven doorwerken, zoals ook veel freelancejournalisten. Zij krijgen een eenmalige belastingvrije premie van 3.000 euro (vast bedrag) als hun omzet tussen halfweg maart en eind april minstens 60 procent is gedaald in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. De omzetsdaling wordt verklaard op eer, maar controle van de boekhouding of de btw is altijd mogelijk. Als de referentieperiode van 14 maart tot 30 april 2019 een probleem zou zijn omdat men bijvoorbeeld ziek was, kan er in overleg met [VLAIO](#) een andere referentieperiode bepaald. Van belang is ook dat de compensatiepremie kan gecombineerd met het overbruggingsrecht, maar niet met andere premies zoals de hinderpremie. De compensatiepremie kan worden aangevraagd vanaf 4 mei bij VLAIO. Heel belangrijk is ook dat de aanvraag ten laatste op 30 juni moet gebeuren.

Ben je een zelfstandige in bijberoep die in 2019 een beroepsinkomen had tussen € 6.996,89 en € 13.993,78 en als loontrekkende niet 80% of meer is tewerkgesteld, dan kom je in aanmerking voor de premie van € 1.500. Gepensioneerden die een zelfstandige activiteit uitoefenen en student-zelfstandigen komen in aanmerking voor zover ze voldoen aan voormelde voorwaarden. Ook journalisten en andere beroeps categorieën die van rechtswege zijn vrijgesteld van de wettelijke bijdragen kunnen genieten van deze steunmaatregel.

En tot slot nog dit: intussen raakte bekend dat de Vlaamse regering de coronacompensatiepremie tijdelijk heeft verlengd. Het bedrag wordt wel verminderd van 3.000 naar 2.000 euro voor hoofdberoepers en van 1.500 naar 1.000 euro voor zelfstandigen in bijberoep. De voorwaarden voor deze premie: 60% of meer omzetverlies t.o.v. dezelfde periode vorig jaar (referentie van 1 maand) en in aanmerking komen voor de gewone compensatiepremie. Meer info over alle voorwaarden vind je hier: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/corona-ondersteuningspremie>
Je kan deze premie nu nog niet aanvragen, maar waarschijnlijk wel in de tweede helft van juli.

4. Brusselse compensatiepremie

Net als hun Vlaamse en Waalse collega's hebben intussen ook Brusselse freelancejournalisten recht op een compensatiepremie. Die bedraagt 2.000 euro en is bedoeld voor kleine zelfstandigen en ondernemingen met maximum 5 VTE's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Net als in Vlaanderen moeten ook de Brusselaars sterk verminderde prestaties aantonen als gevolg van de exploitatiebeperkingen opgelegd door de Nationale Veiligheidsraad. Voorwaarde is ook dat men recht had op het federale overbruggingsrecht in maart en april. Ondernemingen die verplicht werden te sluiten door de federale maatregelen en bijgevolg aanspraak maakten op de Brusselse hinderpremie, komen niet in aanmerking voor de compensatiepremie.

Je kan de premie aanvragen vanaf 8 juni tot ten laatste 30 juni. Op basis van je rijksregisternummer of ondernemingsnummer kan je alvast nagaan of je in aanmerking komt voor deze premie: http://werk-economie-emploi.brussels/nl/premie-covid-19-compenserende#bloc_1

5. Mantelzorg

Als een zelfstandige een terminaal zieke partner of kind wil bijstaan, krijgt hij een uitkering voor mantelzorg. Die bedraagt € 1.266,37 per maand indien de zelfstandige activiteit volledig wordt onderbroken. Onderbreek je je zelfstandige activiteit voor minstens 50 %, dan krijg je € 633,192 per maand. Deze bedragen gelden sinds 2020. Een uitkering mantelzorg vraag je aan bij je sociaalverzekeringsfonds.

6. Werkloosheidsuitkering

Als je ooit een werkloosheidsuitkering gekregen hebt, kan je gedurende een periode van drie jaar opnieuw een uitkering aanvragen, zonder arbeidsdagen te moeten bewijzen. Deze periode wordt verlengd met twaalf jaar, dus tot vijftien jaar in het totaal, als je gedurende minstens zes maanden zelfstandige geweest bent. Meer informatie vind je in [infoblad T39 van de RVA](#).

7. btw & personenbelasting

Ook de FOD Financiën maakt melding van steunmaatregelen voor ondernemingen die hinder ondervinden in tijden van corona. Mogelijkheden zijn: een afbetalingsplan, vrijstelling van nalatighedsinteressen en kwijtschelden van boetes wegens niet-betaling mogelijk op vlak van btw en personenbelasting. Zo krijg je automatisch uitstel van betaling gedurende twee maanden voor de btw zonder dat je boetes of interesten moet betalen. Het automatisch uitstel van betaling voor de maanden februari en maart, geldt ook voor de maand april. De btw voor de maand april moet nu uiterlijk op respectievelijk 15 en 20 juli 2020 worden vereffend. Check de [website van de FOD Financiën](#).

8. Extra bescherming om faillissementen te vermijden

Tal van journalisten vallen zonder werk, de vrees voor een doemscenario is dan ook niet uit de lucht gegrepen. Nu al laten de eerste journalisten ons weten de stiel te verlaten, op zoek naar betere oorden. Ze voegen er in één adem aan toe niet uit te sluiten in de toekomst opnieuw een job in de journalistiek opnemen. Daarom schort de regering tijdelijk de handhavingsmaatregelen op voor ondernemers met schulden en dit vanaf 18 maart tot en met 3 mei 2020. Een ondernemer met schulden wordt dus beschermd tegen inbeslagname en faillissement.

Opgelet: **zelfstandige journalisten** hebben **geen recht** op de **tussenkomst** inzake de **EGW-factuur**. Die geldt enkel voor werknemers die tijdelijk werkloos zijn als gevolg van de coronacrisis.

Contractueel

Trek na in het contract met je opdrachtgever(s) of je recht hebt op een vergoeding in geval van ontbinding van de overeenkomst wegens overmacht.